

Důležité upozornění všem členům České společnosti klinické biochemie

V důsledku opakované změny počítačové techniky a některých nedopatření v adresovací službě došlo ke snížení evidovaného počtu členů naší společnosti asi o 300 osob. Poněvadž není možná revize z původních přihlášek, které nejsou již kompletně k dispozici, upozorňujeme naše členy, kteří nedostanou v průběhu března a dubna složenkou na zaplacení příspěvku, že technickým omylem vypadli z evidence členů a nebudou dále dostávat ani Informace, pozvánky a další zprávy.

Proto prosím ty naše členy, kteří si chtějí uchovat nadále naše členství, aby se v květnu přihlásili u našeho vědeckého sekretáře primáře MUDr. K. Kally, jehož adresa je uvedena na poslední straně našich Informací.

S díkem za pochopení

prof. MUDr. Jiří HOMOLKA, DrSc., předseda

Pracovní den a volební plenární schůze ČSKB

se uskutečnila dne 5. 12. 1986 v lékařském domě v Praze. Na programu byla velmi zajímavá tematika z lékařské genetiky.

MUDr. Vrba, CSc., (Brno) hovořil o chromozomech člověka, významu a praktickém využití jejich analýzy v diagnostice a prognostice. Přednáška byla doplněna unikátním filmem, znázorňujícím život buněk.

V dalším sdělení RNDr. Kamarýt, DrSc., (Brno) pojednal o významu studia genové vazby pro mapování lidských chromozomů. Uvedl, že na chromozomech je zmapováno více než 600 genových míst, na pohlavních chromozomech více než 100 těchto vazebných míst.

V posledním sdělení pak pojednal doc. MUDr. Brdlička, CSc., (Praha) o mapování chromozomů metodami molekulární genetiky.

V další části, za řízení prof. MUDr. Homolky, DrSc., proběhla plenární volební schůze Společnosti.

Vědecký sekretář společnosti, prim. dr. Kalla, přednesl zprávu o činnosti Společnosti za období 1981—1986.

Česká společnost klinické biochemie považovala za svůj prvořadý úkol zvyšovat úroveň klinické biochemie v České socialistické republice, rozši-

fovati nejmodernější poznatky v oboru, řešit koncepční otázky a prokázat nezastupitelnou úlohu oboru na poli biochemické diagnostiky, sledování účinnosti terapie a prevence v jednotlivých medicínských disciplínách. Výbor se zaměřoval na dobrou obsahovou úroveň, kvalitu, aktuálnost a ideologické zaměření všech akcí, které Česká společnost klinické biochemie pořádala.

Výbor se v uplynulém období sešel k jednání celkem 13krát a pracoval v následujícím složení:

Předseda — prof. MUDr. Jiří Homolka, DrSc.; **vědecký sekretář** — primář MUDr. Podivínský, od poloviny r. 1984 prim. MUDr. Kalla; **místopředsedové** — prim. MUDr. Miroslav Kosek, prof. dr. ing. Zdeněk Vodrážka, DrSc.; **členové výboru**: prof. MUDr. Karel Mašek, DrSc., doc. MUDr. Jaroslav Masopust, DrSc., RNDr. Dagmar Řihová, prim. MUDr. Ivan Šebesta, prim. MUDr. Jiří Vozniček, CSc.; **revizní komise** — doc. MUDr. Josef Hyánek, DrSc., prim. dr. Josef Rouchal; **náhradníci** — doc. MUDr. Milan Adam, DrSc., prim. MUDr. Václav Holeček, CSc.

V první polovině funkčního období řízení Federálního výboru Československé společnosti klinické biochemie připadlo na Českou společnost klinické biochemie, ve druhé polovině pak vedla Federální výbor slovenské strana. Členové Federálního výboru se na schůzích scházeli vždy společně u příležitosti odborných zasedání celostátního významu, což přispělo k pružnějšímu vyřizování všech potřebných záležitostí a k prohlubování vzájemných styků.

Po celé funkční období pracovaly velmi aktivně v rámci naší společnosti sekce pojiva, vedená doc. MUDr. M. Adamem, DrSc., sekce biochemické a toxikologické analytiky vedená prof. dr. ing. Vodrážkou, DrSc., a sekce biochemické genetiky vedená doc. MUDr. Hyánkem, DrSc.

Členská základna představuje 882 členů, z toho 469 žen a 393 mužů. V naší společnosti se sdružují lékaři, farmaceuti, inženýři chemie, přírodovědci a zdravotní laboranti. Výbor řeší též připomínky některých členů, týkající se členství v naší společnosti. Mnozí podali přihlášku, zaplatili členské příspěvky, ale neobjevili se v adresáři České lékařské společnosti, takže nedostávali vůbec materiály naší společnosti.

Jednou z nejdůležitějších náplní výboru bylo kvalitně zabezpečit přípravu odborných zasedání pro nejširší okruh pracovníků v klinické biochemii. Celkem bylo uspořádáno 34 odborných akcí. Naše společnost zajišťovala sjezdy celostátního významu, pracovní dny, odborná jednání sekce pojiva, biochemické a toxikologické analytiky a sekce biochemické genetiky. Dále se podílela svou spoluúčastí na zabezpečení odborných zasedání ve spolupráci s jinými odbornými společnostmi České lékařské společnosti.

Nyní konkrétně k jednotlivým akcím:

Sjezdy: Byl zajišťován XV. sjezd klinické biochemie, pořádaný v Českém Krumlově ve dnech 15.—18. září 1982 v jízdárně krumlovského zámku s tematikou aktuální otázky klinické biochemie. Ve dnech 14.—17. 10. 1984 se konal XVII. sjezd klinické biochemie v Hradci Králové. Byla projednána tematika klinickobiochemické diagnostiky onemocnění ledvin, parenterální výživa a bioenergetika, klinickobiochemická diagnostika onemocnění gastrointestinálního traktu, biochemie pojiva, medicínská informatika v klinické biochemii. V průběhu sjezdu byly předneseny přednášky a demonstrovány přístroje firmou Müller a Labsystems.

Posledním sjezdem byl XIX. celostátní sjezd klinické biochemie v Brně,

který probíhal v pěkném prostředí hotelu Voroněž, ve dnech 5.—7. listopadu 1986. Na programu byl diabetes mellitus, lipidy a lipoproteiny a standardizace v klinické biochemii.

Pracovní dny: 22. 3. 1982 v Lékařském domě Praha byl uspořádán pracovní den s programem automatizace a racionalizace provozu klinické biochemie s předváděním automatických analyzátorů firmy Eppendorf ACP 5040.

7. 6. 1982 opět v Lékařském domě ve spolupráci s firmou Travenol-Hyland a agenturou ČTK Made in... (Publicity) týkající se kontrol kvality analytických metod a diagnostiky a kliniky apolipoproteinů.

1. 1. 1982 v Lékařském domě Praha přednášeli pracovníci lékařské fakulty univerzity v Helsinkách, prof. Tallberg o imunoterapii nádorů a dr. Mahlberg o experimentálních studiích indukované leukemie.

V roce 1983 byl zajištěn pracovní den 25. dubna v Lékařském domě Praha. Úvodní přednáškou byla přednáška prof. Homolky o boji lékařů proti nukleární válce. V odborném programu pak byly projednávány otázky standardizace vyšetření moče a vyšetření močových konkrémentů, novinky v diagnostice diabetu a možnosti využití některých analyzátorů v OKB.

V roce 1984 byl uspořádán pracovní den 29. 3. 1984 v Lékařském domě Praha s tematikou polarografie a elektroforóza bílkovin, vyšetřování lipidových frakcí a apolipoproteinu B a byla podána informace o nových vyšetřovacích biochemických metodách.

Další pracovní den proběhl ve Znojmě 12. 6. 1984. Na pořadu jednání byl diabetes a těhotenství, metody stanovení glykovaného hemoglobinu, metody stanovení glukózy v biologickém materiálu, problematika elektroforézy bílkovin na různých nosičích.

2. 7. 1984 v Lékařském domě Praha promluvil prof. Pawelek z USA o nových aspektech v biosyntéze savčích melaninů.

V roce 1986 se konaly dva pracovní dny, a to 9. 1. 1986 v Lékařském domě Praha, kdy byl uspořádán pracovní den při příležitosti životního jubilea prof. Homolky a 3.—4. 7. 1986 ve Znojmě se uskutečnilo československo-rakouské sympozium o klinické biochemii, kde bylo hovořeno o stavu a úrovni klinické biochemie u nás a v Rakousku, o nových poznatcích ve vyšetřování lipoproteinů, o vrozených vadách metabolismu a o pregraduálním a postgraduálním vzdělávání v klinické biochemii.

Sekce pojiva uspořádala ve dnech 26.—30. 4. 1982 v Jánských Lázních LXIII. Rosmusovo symposium o výzkumu pojiva spolu s Fyziologickým ústavem ČSAV.

Další akcí bylo XXIV. sympozium o výzkumu pojiva ve dnech 11.—15. dubna 1983 v Choceradech. Bylo jednáno o strukturálních aspektech vysokomolekulárních složek pojiva, metabolických studiích, interakcích a bylo též provedeno oponentní řízení etapových zpráv výzkumných úkolů.

XXV. sympozium o výzkumu pojiva se uskutečnilo v Klučenicích u Orlicku ve dnech 28. 5.—1. 6. 1984. Na pořadu jednání byly otázky biologie a patologie pojiva, struktury pojivových složek a nové metody ve výzkumu pojiva.

Konečně 13. 3. 1986 se v Praze uskutečnila konference o pojivu s mezinárodní účastí ve spolupráci s Českou společností klinické biochemie a Výzkumným ústavem revmatologickým.

Sekce biochemické a toxikologické analytiky

VIII. Postgraduální seminář této sekce se konal 27.—30. 9. 1982 v Čelácku. Na programu byly elektrochemické metody v klinické biochemii.

IX. postgraduální seminář se uskutečnil v Podolankách v Beskydech ve dnech 9.—12. 4. 1984. Na tomto semináři byly projednávány moderní imunochemické metody, metody RIA, toxikologická analytika a kontrola dopingu a metody vysokoučinné kapalinové chromatografie.

Jubilejní X. postgraduální seminář proběhl ve dnech 28.—31. 10. 1985 ve Sdruženém klubu pracujících k. p. Agrozet Pelhřimov. Na programu byly pokroky instrumentální analýzy a enzymové metody.

Poslední akcí byl XI. postgraduální seminář, uskutečněný v Poděbradech ve dnech 29. 9. až 3. 10. 1986. Na programu tohoto semináře byly moderní fyzikální diagnostické metody, moderní výpočetní technika, novinky v přístrojové technice, standardizace v klinické biochemii, analyzátor v biochemii a použití mikropočítačů.

Sekce biochemické genetiky

25. 5. 1983 zajistila v Lékařském domě přednášku prof. Guttlera, Feditele Výzkumného ústavu metabolických chorob z Kodaně, o výsledku screeningu mezi mentálně postiženými dětmi při odhalování vrozených vad metabolismu.

24. 10. 1983 proběhla pracovní schůze s tématikou analytika aminokyselin v medicíně.

21. 5. 1986 se naše sekce spoluúčastnila na XI. vědecké pracovní konferenci v oblasti biochemické genetiky a lékařské genetiky v Martině.

VI. pracovní konference byla zajištěna pracovníky Ostrava-Vitkovice a proběhla dne 13. 6. 1986 s tématikou laboratorní a klinická diagnostika metabolických vad.

Naše společnost se **spoluúčastnila** na celé řadě **odborných zasedání**. Z nich možno vyjmenovat:

II. společné biochemické symposium s Československou společností biochemickou při ČAV a Biochemickou společností NDR s programem: Regulace metabolismu za fyziologických a patologických podmínek. Toto jednání proběhlo 27.—30. září 1982.

Společná pracovní schůze České společnosti klinické biochemie a Společnosti SZP technických oborů, sekce biochemických laborantů byla zajištěna pracovníky OKB v Sokolově na dny 4. a 5. 11. 1982. Na programu byla imunologie dnes a zítra, genetické inženýrství, současný vývoj a alergizace v naší společnosti. Byla zajištěna též výstavka zlepšovacích návrhů z biochemických laboratoří.

26. 5. 1983 uspořádala naše společnost spolu se Společností tělovýchovného lékařství v Nymburce pracovní schůzi s cílem určit základní biochemické parametry pro sledování ve vrcholovém sportu a jejich standardizaci a unifikaci.

24. 11. 1983 v Brně byla zajištěna pracovní schůze ve spolupráci s Československou společností lékařské genetiky o klinické a laboratorní diagnostice vrozených metabolických vad.

5. 6. 1985 v Pelhřimově spolu s výzkumným pracovištěm Škrobáren Červená Řečice byl zajištěn seminář o maltodextrinech a tekuté výživě.

23. 9. 1985 v Lékařském domě Praha ve spolupráci s Československou společností biochemickou při ČSAV, Československou hematologickou spo-

lečností, fakultou všeobecného lékařství Univerzity Karlovy Praha a Ústavem hematologie a krevní transfuze proběhlo slavnostní zasedání u příležitosti 80. narozenin prof. MUDr. Jaroslava Hořejšího, DrSc., člena korespondenta ČSAV.

Ve dnech 1.—6. září 1986 se naše společnost podílela na zajištění VI. zasedání evropské společnosti pro neurochemii v Praze.

V neposlední řadě pak zajišťovala v rámci Československo-francouzských lékařských dnů 18. června 1986 v Praze velmi zajímavou přednášku prof. Raymunda Bourdona z Paříže o plazmové emisní spektroskopii a její aplikaci u intoxikací anorganického původu.

K podpoře práce mladých pracovníků v oboru klinické biochemie bylo přikročeno v roce 1986 k pořádání prvních dnů mladých klinických biochemiků ve dnech 27. a 28. 5. 1986 v Hradci Králové. Na programu bylo vynálezcké a zlepšovacelské hnutí v klinické biochemii a vědeckotechnický rozvoj oboru, nové metodické a diagnostické postupy v klinické biochemii a novinky v klinické interpretaci biochemických vyšetření.

Od února 1985 jsou dvakrát ročně pro členy naší i slovenské společnosti vydávány Informace Čs. společnosti klinické biochemie, ve kterých jsou členové informováni o životě a činnosti naší společnosti. V nich jsou podávány informace i o dění v zahraničí, na druhé straně naše informace jsou zasílány též společností klinické biochemie nebo chemie v zahraničí. V tomto materiálu jsou podávány našim členům informace též o jednatelství výboru České společnosti klinické biochemie.

Na fóru společnosti byly oponovány též resortní výzkumné úkoly.

Byly navázány užší kontakty se Společností klinické chemie v NDR na základě smlouvy obou společností. Naši zástupci se zúčastnili jednání III. všesvazového sjezdu laboratorních lékařů v Talinu v květnu 1985 a ve spolupráci se Slovenskou společností klinické biochemie se rozvíjí spolupráce s maďarskou společností klinické biochemie.

Čestné členství České společnosti klinické biochemie bylo uděleno v roce 1983 k 60. narozeninám prim. MUDr. Radmily Podivínskému za jeho dlouholetou činnost ve funkci vědeckého sekretáře společnosti a v roce 1984 prof. dr. Siestovi, předsedovi Francouzské společnosti klinické biochemie a prof. Greilingovi z Německé spolkové republiky.

Ceny České společnosti klinické biochemie byly uděleny v roce 1982 autorům Tichý, Hrnčíř za práci Atlas monoklonálních imunoglobulinů. V roce 1983 doc. MUDr. M. Adamovi, DrSc., za práci Změny kolagenu u degenerativních procesů pohybové soustavy. V roce 1984 prof. MUDr. K. Maškovi, DrSc., a jeho pracovnímu kolektivu za soubor prací o laboratorním informačním systému a za rok 1985 MUDr. A. Kazdovi, DrSc., za publikaci Parenterální výživa a patobiochemie.

Hospodaření naší společnosti bylo vyrovnané. Rozpočet na každý rok je v předepsaném termínu odevzdáván na Českou lékařskou společnost a jeho čerpání je pracovníky České lékařské společnosti pravidelně kontrolováno.

Je tedy možno v závěru hodnotit činnost České společnosti klinické biochemie jako rozsáhlou a vcelku úspěšnou. Důkazem toho je i značný zájem o pořádané odborné akce. Vždyť například v Brně na XIX. sjezdu bylo více než 400 účastníků.

V příštím období bude třeba, aby se výbor zaměřil na řádné zkontrolování členské evidence, zkvalitnila se evidence nových členů. Na druhé straně pak je třeba, aby i členové naší společnosti včas platili členské

XIX. celostátní sjezd klinické biochemie

příspěvky a z praktického hlediska je možno doporučit, aby nebyly placeny Sporožirem, protože pak dochází k zaslání zbytečných upomínek o nezaplacení členských příspěvků. Samozřejmě, že hlavní snahou musí být neustálé zkvalitňování úrovně všech pořádaných odborných akcí a prohlubování vzájemných styků se sesterskými společnostmi zemí socialistického tábora, zvláště pak s NDR a MLR.

Závěrem mi dovozte, abych poděkoval za svědomitou a poctivou práci ve výboru České společnosti klinické biochemie prim. dr. Podivinskému a MUDr. Rouchalovi, kteří pro příští období nebudou do výboru kandidovat. Samozřejmě, že děkuji všem členům naší společnosti, kteří se v uplynulém období menší, či větší měrou podíleli na úspěšné činnosti naší společnosti. Zvláště bych chtěl poděkovat těm, kteří zajišťovali akce celostátního významu.

Složení nově zvoleného výboru České společnosti klinické biochemie

Předseda: prof. MUDr. J. Homolka, DrSc.

Vědecký sekretář: prim. MUDr. K. Kalla

I. místopředseda: prim. MUDr. M. Kosek

II. místopředseda: prof. ing. dr. Z. Vodrážka, DrSc.

Členové výboru: prof. MUDr. M. Adam, DrSc., prof. MUDr. J. Hyánek, DrSc., prof. MUDr. J. Masopust, DrSc., prof. MUDr. K. Mašek, DrSc. RNDr. D. Řihová

Revizoři: prim. MUDr. J. Vozníček, CSc., prim. MUDr. V. Palička, CSc., prim. MUDr. V. Holeček, CSc.

Náhradníci: prim. MUDr. M. Zich, prim. MUDr. I. Šebesta

Složení nově zvoleného výboru Slovenské společnosti klinické biochemie

Předseda: Doc. MUDr. E. Valovičová, CSc.

Vědecký sekretář: prim. MUDr. RNDr. G. Kováč

I. místopředseda: Doc. MUDr. RNDr. R. Pullmann, CSc.

II. místopředseda: prim. MUDr. R. Müller

Členové výboru: prim. MUDr. E. Bielik, CSc., prim. MUDr. V. Okša, CSc., prim. MUDr. J. Sedlák, CSc., RNDr. Š. Hajzer, prim. MUDr. F. Dvořák

Revizoři: prim. MUDr. V. Andelová, ing. J. Balla

Náhradníci: prim. MUDr. J. Vavřík, prim. MUDr. J. Špaňár

Složení Federálního výboru

Prof. MUDr. J. Homolka, DrSc.

Prim. MUDr. K. Kalla

Prof. ing. dr. Z. Vodrážka, DrSc.

Prim. MUDr. M. Kosek

Doc. MUDr. E. Valovičová, CSc.

Prim. MUDr. RNDr. G. Kováč

Doc. MUDr. RNDr. R. Pullmann, CSc.

Prim. MUDr. R. Müller

se konal v pěkném prostředí hotelu Voroněž v Brně ve dnech 5.—7. listopadu 1986. Hlavními tématy byl diabetes mellitus, lipidy a lipoproteiny a standardizace v klinické biochemii.

Slavnostního zahájení sjezdu se kromě představitelů výborů obou Společností klinické biochemie zúčastnil též s. ing. Beran, pracovník KV KŠC a MUDr. Kopečný z odboru zdravotnictví JmKNV, kteří pozdravili účastníky sjezdu. Sjezd zahájil předseda České společnosti klinické biochemie profesor Homolka.

První blok přednášek se týkal úplavice cukrové. Úvodní přednášku přednesl hlavní odborník pro interní lékařství doc. MUDr. Rybka, DrSc. Hovořil o moderních trendech v biochemii diabetu a současných možnostech spolupráce diabetologa s biochemikem. Zdůraznil nutnost přehodnotit pohled na tradiční vyšetření jako je glykosurie, glykémie na lačno. Je nutné indikovaně zavádět glykemické profily, selfmonitoring, sledovat parametry dlouhodobé kompenzace diabetu — glykovaný protein a hemoglobin a marker časné komplikace diabetu, nefropatie — mikroalbuminurie. Zdůraznil, že glykace má rozhodující význam pro vznik diabetických komplikací.

Doc. Valovičová pak pojednala o molekulárních aspektech diabetu mellitu a prim. Vozníček hovořil o příkladech glykemických profilů u hospitalizovaných a ambulantních diabetiků. Doporučil zachovat v nemocničních screening diabetu. O významu vyšetření glykovaného hemoglobinu a proteinu u nemocných s cukrovkou pojednal doc. Masopust. Z indikací k vyšetření glykovaného hemoglobinu uvedl labilní diabetes, problémového pacienta, nového pacienta bez předchozích testů, diabetika s interkurentní chorobou, podporu samovyšetřování, objasnění stresové hyperglykémie. Prim. Hejda se spolupracovníky hovořil o zkušenostech stanovení glykovaných proteinů na analyzátoru Hitachi 705 a o praktických zkušenostech stanovení u těhotných diabetiček a neukázněných pacientů. Z poněkud jiného pohledu hovořil o glykaci u diabetu prim. Palička. Zdůraznil, že glykace v organismu probíhá nejen s bílkovinami, ale lipidovými složkami, enzymy a dalšími látkami a ovlivňuje jejich strukturu, vlastnosti, funkci a metabolismus. Rucek se spolupracovníky pojednal o metodikách stanovení glykovaného proteinu. O stanovení glukózy a alfa amylázy ve slinách diabetiků a nediatetiků s vyhodnocením získaných výsledků hovořil Goldenberg se spolupracovníky a o dynamice koncentrace insulinu, glukózy, bílkoviny a alfa amylázy ve slinách Kamarýt se spolupracovníky. V posledním sdělení tohoto bloku Chromý podal přehled vyráběných diagnostických přípravků firmy Lachema pro diabetes mellitus. Standard na glykovaný protein bude vyráběn v roce 1987. Během tří až pěti let má Mikrotechna Praha vyrábět glukosový analyzátor na bázi Clarkovy elektrody.

Na odpoledním programu 5. 11. 1986 byla varia. V prvním sdělení profesor Homolka hovořil o nových možnostech kinetického stanovení enzymů na polarografickém principu. Metoda využívá sledování thioskupin a jejich uvolňování v průběhu enzymatické reakce. Zařízení je jednoduché a levné. Je proponováno stanovení aktivit 197 druhů enzymů a perspektivně je možné prakticky univerzální použití. Metoda vychází z československých patentů prof. Homolky č. 19420022 a 248348. Každá a spol. seznámili přítomné s výsledky měření a výpočtů koloidně osmotického tlaku (COP). Zjistili, že výpočty COP jsou nespolehlivé u intenzivně léče-

ných. Přehledný referát o biochemickém vyšetření u pacientů s urolitiázou přednesl Masopust s Tobiškou. Uvedli tři fáze biochemických vyšetření: 1. metabolické rizikové faktory 2. mineralogické složení konkrémentu, 3. sledování účinnosti terapie.

Podrobně byl uveden speciální program. O zkušenostech se suchou chemií pojednali Ondráček s Englišem. Tento způsob posouvá vyšetření blíže k nemocnému, je možno jej využít na JIP a v terénu pro screening. Kováč se spol. uvedl diferenciální diagnostiku částečně kompenzovaných poruch ABR. Zelníček se Slámou pojednali o fenylpyruvátu a 2-hydroxyfenylacetátu v moči dětí s fenylketonurií.

Živou diskusi navodilo sdělení Moščoviče se spol. o vlivu potravy a cirkadiálních rytmů na biochemické parametry. Stanovovali několikrát v průběhu dne 21 parametrů na selektivním analyzátoru Cobas Mira. Nakonec Šnajderka podal informaci o vystavovaném analyzátoru krevních plynů Plastomed 206 z PLR.

Po skončení programu zasedal Federální výbor Čs. společnosti klinické biochemie.

6. listopadu 1986 byl na programu blok týkající se lipidů a lipoproteinů. Úvodní přednášku přednesl MUDr. Šobra, DrSc. Hovořil o organizačním doporučení při vyhledávání familiárních hyperlipoproteinemí s konkrétními příklady z jeho ambulance. Kolesár se spol. pak pojednali o diagnostice poruch glukózové tolerance při familiárních hyperlipoproteinemích. Největší výskyt diabetu zjistili u IV. a V. typu. Randušková a spol. pojednali o hladinách lipoproteinů, glykémie, insulínu a parametrech funkce štítné žlázy u diabetických matek. Votruba se spol. ve svém sdělení uvedli, že hlavním rizikovým faktorem rozvoje atherosklerotických změn u diabetiků představují triglyceridy a nikoliv změny v distribuci cholesterolu. V dalším sdělení pak hradečtí autoři uvedli výsledky jejich sledování mastných kyselin, dalších lipidů a některých iontů u komplikovaných zlomenin dlouhých kostí. O metabolismu cholesterolu lipoproteinů u streptozocínem indukovaného diabetu u potkanů hovořil Bobek se spol. Tyrzická zhodnotila metodu tenkovrstevné chromatografie s plamenoionizační detekcí při stanovení lipidů. V dalším dopoledním programu tohoto bloku odeznělo ještě dalších 10 sdělení o HDL cholesterolu, apolipoproteinu B a léčebném ovlivnění dyslipoproteinemí u různých chorobných stavů. Večer se pak účastníci sešli k přátelskému posezení ve vinárně U Elišky.

7. listopad 1986 byl posledním dnem sjezdu. Pracovní jednání začalo sekci varí.

Kadlec se spol. hovořili o detekci rizikových faktorů u dětí v období dospívání. Zajímavé bylo sdělení Bartka a spol. o studii výskytu jaterních porfyrií v okrese Uherské Hradiště. Hovořil též o jednoduché metodice stanovení porfyrinů v moči bez vytřepávání na talek. Krátký s Gregorovou pojednali o monoklonálních gamapatích v praxi OKB a Tichý se spol. o imunochemické analýze souboru 1400 paraproteinů. V 63 % zjistili u paraproteinů Ig G, v 18 % Ig A, se 12 % Ig M, v 0,2 % Ig D. Jabor s Kazdov hovořili o programu pro výpočet dávek kalia na mikropočítači. Výpočet vychází z S-kalia, pH, diurézy, hmotností, celkové ztráty kalia a dusíkové bilance. Je možno s programem pracovat i při neznalosti ztrát kalia nebo neznámé dusíkové bilanci. Hajzer pak seznámil posluchače s možností využití selektivního minianalyzátoru Cobas Mira v provozu OKB. Vzhledem k ceně cca 750 000 devizových korun a pracovnímu výkonu je nejvhodnější pro OKB s denním počtem sér do 100 a množstvím požadovaných

analýz do 600–700 denně. Hátle se spol. hovořili o vybraných parametrech u akutní intoxikace Fridexem. V posledním sdělení Blažiček se spol. pojednali o biochemické lokalizaci feochromocytómu pomocí etážového odběru krve a stanovení katecholaminů.

Posledním blokem přednášek byla standardizace v klinické biochemii. Byla podána informace o současném stavu a cílech standardizace v klinické biochemii, o unifikaci anorganických a organických složek biologického materiálu, na kterých se podíleli Kratochvíla, Pollak a Friedecký. Zahradníček pak hovořil o problémech a perspektivách standardizace katalytické koncentrace enzymů. Zkoumá se otázka enzymových kalibrátorů. V souladu s IFCC byla u nás doporučena teplota 30 °C. Štern s Bilykem hovořili o činnosti ekonomické skupiny standardizační komise a o navržených ekonomických ukazatelích v rámci RVHP a na národní úrovni. Volárová s Jagelkovou promluví o dlouhodobé kontrole přesnosti a správnosti pomocí Sevatestu Repro. U každé šarže Sevatestu Repro stanovují hodnoty jednotlivých parametrů 20 dní za sebou dvojmo a vypočítávají průměr se směrodatnou odchylkou. Jagelková s Hajzerem porovnali stabilitu NADH v tlumivém roztoku fosforečnanovém a TRIS pro stanovení LD. Zjistili, že v nestabilizovaných roztocích TRIS-HCl je rozpad v porovnání s fosforečnanovými pomalejší. Wünsch seznámil přítomné s činností kontrolní a referenční laboratoře KÚNZ v Ústí nad Labem, která pracuje již 25 let. Za tuto dobu došlo ke snížení celkové průměrné relativní chyby u 37 kontrolovaných laboratoří z 15 % na 4,4 %. V posledních pěti letech používají pro kontrolní a referenční činnost výhradně kalibrační séra vyráběná podle vlastních patentů. Od roku 1981 zasílají rovněž referenční séra s pevnými hodnotami, nezávislými na použité metodě a přístrojovém vybavení, takže laboratoře mají možnost ověřit si vlastní materiály. Navíc, proti programu, byla zařazena ještě sdělení Tobišky o problémech se zajištěním standardizace vyšetření moče, Kloudové s Hyánkem o výsledcích kontrol v ČSR zajišťovaných národní referenční laboratoří. Nejhorší výsledky byly zjištěny u kreatininu v moči a cukru v moči. V posledním sdělení Fišer se spol. hovořil o výsledcích kruhové kontroly prováděné v SSR.

Sjezd zakončil prof. MUDr. J. Homolka, DrSc., který poděkoval primáři MUDr. J. Vozníčkovi, CSc., a jeho spolupracovnicím za výborné zajištění a hladký průběh celého sjezdu.

V předsátl bylo v průběhu sjezdu prezentováno 76 posterů a v přílehlých prostorách jednacího sálu byla výstava několika zahraničních a domácích firem, vystavujících labochemikálie nebo laboratorní techniku.

XI. Postgraduální seminář klinické biochemie

Poděbrady, 29. 9.—3. 10. 1986

Sekce biochemické a toxikologické analytiky České společnosti klinické biochemie ČLS uspořádala v Poděbradech další pravidelný seminář. Jeho odborný program schválil předseda společnosti prof. MUDr. J. Homolka, DrSc., i předseda sekce — prof. ing. dr. Z. Vodrážka, DrSc. Hladký průběh semináře zajišťili po organizační stránce dr. J. Továrek a dr. M. Votruba za mimořádné spolupráce ředitelství Československých státních lázní i OÚNZ Nymburk, za zájmu a podpory představitelů státních i staničních orgánů, ředitelství nemocnice v Městci Králové a v neposlední míře

za přispění firmy Labsystems, Finsko. Výsledkem byl nevšední zážitek, který spojoval zajímavou odbornou tematiku s bohatou společenskou náplní, v níž nechybělo ani sportovní fotbalové zápolení a přátelský večer.

Odborná náplň se dělila do tří samostatných částí. Největší zájem zúčastněných se soustředil na využití výpočtové techniky ve zdravotnictví, a to zvláště s konkrétní aplikací na naše podmínky. Po úvodní přednášce prof. MUDr. K. Maška, DrSc., vystoupili se svými zásadními referáty prim. MUDr. Blažej, ing. P. Zelený a další. Celý blok byl pak ukončen exkurzí na pracoviště OKB v Městci Králové, kde se účastníci mohli na místě přesvědčit o praktickém významu volby řídicí a zpracovatelské jednotky. Také přednáškový celek, který zajišťoval prof. dr. Kalous, DrSc., byl nejen vzorně připraven, ale také velmi zajímavý. Týkal se nejmodernějších diagnostických metod rentgenové analytiky a speciálně nukleární magnetické rezonance, která se jeví jako pravděpodobný futurologický model dalšího možného vývoje diagnostiky v oblasti klinické biochemie. Dalším uceleným kompletem přednášek bylo vystoupení členů standardizační komise klinické biochemie při MZd a velmi bohatá diskuse, kterou také podnítily dotazy, které auditoriu předložil doc. MUDr. J. Masopust, DrSc. Cenný byl i přehledný referát dr. P. Šterna, CSc., o novinkách v přístrojové technice.

Celkově lze říci, že XI. postgraduální seminář splnil svou úlohu jak po stránce organizační, tak svou odbornou náplní a stal se příslibem další úspěšné činnosti této sekce naší Společnosti klinické biochemie.

Akce domácí

Česká společnost klinické biochemie — sekce pojiva — pořádá 28. symposium o výzkumu pojiva v Pardubicích — hotel Labe — ve dnech 16. 3. až 18. 3. 1987. Závazné přihlášky dr. M. Horíková, CSc., Fyziologický ústav ČSAV, Vídeňská 1083, 142 20 Praha 4.

Změna termínu konání III. symposia socialistických států o klinické biochemii na 6.—9. října 1987 místo původního termínu 13.—16. října 1987.

Akce zahraniční

Společnost pro klinickou chemii a laboratorní diagnostiku NDR pořádá v září 1987 v Drážďanech Symposium o imunoesejích. Vědecký program organizuje: OMR Prof. Dr. Thiele, Forschungsinstitut für Medizinische Diagnostik, DDR — 8080 Dresden, Karl-Marx-Str. 3

3.—5. 6. 1987 v Lipsku společné jednání se Společností pediatrikou s tematikou: Patologická a klinická biochemie dětského věku, Diagnostická strategie dětského věku, Kontrola léčby a mikrometody. Vědecký program organizuje: Prof. Dr. Gross, Institut pro patologickou a klinickou biochemii, Humboldtova universita, 1040 Berlin, Schumannstr. 20—21.

6. mezinárodní kongres klinické enzymologie, 16.—19. září 1987, Hannover, Prof. Dr. E. Schmidt, P.O.Box 610180, D-3000 Hannover 61, NSR.

31. Generální zasedání Švýcarské společnosti klinické chemie, 24.—26. září 1987, H. Küffer, Div. Chim. Clinique, CH-1951 SION 3 [Švýcarsko].

ATB 87, Nová technologie a biotechnologie pro klinickou laboratoř, 26. až 29. listopadu 1987, ATB Via Farini 70, 20159 Milan.

Upozornění

Do 15. 4. 1987 je třeba zaslat předsedovi ČSKB prof. MUDr. J. Homolkovi, DrSc., práce, které vyhovují soutěžním podmínkám soutěže o ceny prezidia Československé lékařské společnosti J. E. Purkyně a ceny předsednictva ČSL za původní vědecké práce uveřejněné tiskem v roce 1986 a nejlépe i návrhy na ceny udělované naší odbornou společností.

Blahopřejeme

Prof. MUDr. M. Adamovi, DrSc., prof. MUDr. J. Hyánkovi, DrSc., a prof. MUDr. J. Masopustovi, DrSc., ke jmenování řádnými profesory. S. Jaroslavu Mojžíšovi, ved. laborantu OKB FNŠP Praha 2 a s. Marii Lőrinczkové, ved. laborantce OKB NsP III České Budějovice k udělení titulu „zasloužilý pracovník ve zdravotnictví“ a MUDr. RNDr. Pavlu Neshybovi, primáři OKB NsP Kroměříž k udělení titulu „vzorný zlepšovatel zdravotnictví ČSR“.

Noví členové naší společnosti

MUDr. Červinková, Dvůr Králové	Tokár Oldřich, Ústí n. L.
PhMr. Křemenová Lenka, Nechanice	Ing. Všianský František, Č. Těšín
Dr. M. Pavlíková, Přerov	Ing. Havel Jaroslav, Praha 4-Modřany
Dr. Sedlák Karel, Opava	MUDr. Malíková Eva, Praha 1
Dr. Bochová Marie, Vsetín	Dr. Románková Arlena, Opava
Ing. Horák Petr, Ústí n. L.	Dr. Strizová Miroslava, Ostrava
MUDr. Pokluda Hynek, Brno	Dr. Helmová Ludmila, Praha 6
Ing. Posingerová Vlasta, Prachatice	MUDr. Klus Pavel, Třinec VI
Ing. Spěváčková Hana, Kamenice nad Lípou	RNDr. Pařízek Milan, Nový Jičín
Dr. Trnková Bohuslava, Praha 8	Ing. Spěváček Václav, Kamenice n. L.
Ing. Vlachová Drahomíra, Praha 10	Dr. Štěpán Václav, Brandýs n. L.
MUDr. Ježek Karel, Hradec Králové	MUDr. Vavrečka Jiří, Blžovec
MUDr. Kas Václav, Kolín II	Dr. Havelková Eva, Praha 5
Ing. Křížek Martin, Č. Budějovice	Dr. Kadavá Věra, Praha 4
Dr. Pezlárová Jiřina, Praha 4	Ing. Kočíš Petr, Praha 3
	MUDr. Kyrál Vladimír, Praha 8
	Ing. Příbylová Zuzana, Ostrava 4
	Dr. Urbánek Jindřich, Krupka

Upozornění pro členy, kteří platí členský příspěvek Sporožirem!

V platebním příkazu musí být uvedeno číslo, které je totožné s variabilním číslem na složence a je shodné s evidenčním číslem na členské legitimaci. Jedině takto poukázaná platba může být u nás řádně zaevidována.